

dékel szüleiktől a névmagyarosításhoz szükséges beleegyezést kérték. Megemlíti végül, hogy bár miniszteri rendelet van az évkönyvek megszerkesztésére, sok igazgató ettől eltér, s ez az áttéketést megnehezíti.

A „Forgácsok“ között szó esik a kritika alkonyáról, amit Dudich Endre egyetemi tanár említett fel a Budapesti Szemlében. Ma nem bírálatok, hanem baráti meleg ismertetések jelennek meg a könyvekről. A szerzők a tárgyilagos kritikát, ha az a hiányokat vagy hibákat is megemlíti, nem bírják el, sértődnek és sértenek. A szerkesztő az éles vitákat megelőzendő, az ilyen bírálatot nem óhajtja közölni. Pedig az ilyen bírálatnak, amely nemcsak jóindulatot, hanem túldicsérelést tartalmaz, sok értéke nincsen, ezért a bírálatok lassan értéküket veszítik.

Róder Pál búcsúztatja meleg szavakkal a magyar pedagógusok egyik nagy értékét, az elhunyt *Támedly Mihályt*.

A 4. számban *Berg Pál* az angol középiskola rendszerét, belső életét ismerteti. Külsőségekben konzervatív, a multhoz ragaszkodó, a tanítási anyagban azonban a jelenhez igazodik. Jellemző vonásai a tanulók önkormányzata, a szolgálatkészség, az erős sportélet. Minden tevékenység célja az állampolgárrá való nevelés.

A Figyelő melegen búcsúzik a nyugalomba vonult *Pintér Jenő* főigazgatótól.

Bodrossi Lajos ismerteti azokat a szempontokat, amelyek vegytani tankönyvének megírása közben vezették őt. Főszempont volt a nevelés. Nem az anyagmennyiség túlnövelése volt a célja. Tankönyvének szövege közlő, mert a kísérletezés és helyesbítés nem a tankönyvnek, hanem az anyagot nyújtó tanár módszeres eljárásának dolga.

A könyvismertetésben melegen méltatja a Polgári Iskolai Tanárok Évkönyve 1938/39. című munkát.

Az 5. szám közli *Bernolák Kálmán* elnöki megnyitóját és a főtitkár jelentését az Egyesület közgyűléséről. A főtitkári jelentés megemlékszik *Székéfalvi Nagy Béla* gimnáziumi tanárnak főiskolai tanárrá való kinevezéséről.

Közli azonkívül az országgyűlés képviselőházának 1939. november hó 22-én tartott ülésén a középiskola kérdéseiben elhangzott beszédeket és miniszteri választ. Az ott elhangzott szavakból a tanári rend munkásságának riedkívül nagy megbecsülése szól.

Magyar Tanítóképző. 1939. évi 10. száma ismerteti egyesületük megalakulásáról szóló véleményeket 50 év előtt. A gondolat a Pedagógium részéről talált ellenzésre. Ennek körülményeit tárja fel *Mesterházy Jenő*.

Az 1940. évi 1. számban *Szemes Gábor* tanulmánya a liceum gyakorlatias irányú működésének céljáról, módjairól és eszközeiről szól. Ebben megemlíti a polgári iskolákat is: „Az elemi iskolák után még leginkább a polgári iskolák tükrözik az élet szolgálatát. A polgári iskolák ugyanis „általános műveltséget és gyakorlati képzést“ kívánnak nyújtani. Tanulói vagy közvetlenül gyakorlati pályákra mentek, vagy megfelelő szakiskolába lépnek át. A polg. iskolák tanterve és Utasítása ugyan régi, de az új szellemű tan- és módszertani könyvek légiója az életismeretek kincsesházát tárja elének“. A licenm útja pedig: középiskolává alakulás az életre nevelés vezérgondolatával. Ennek módjaira mutat a tanmenet, az óravázlat, a tanítási óra mód-

szeres feldolgozása, stb. pontok alatt. Igen hasznosnak véli módszertani könyvek kiadását, ami csak úgy történhetik meg, ha ezt segéllyel teszi lehetővé a közoktatásügyi minisztérium, mint a középiskolai tanárok módszertani könyvei.

Uherkovics Gábor „A biológiai ismeretek tanéveleji vizsgálatának“ hasznos és szükséges voltáról ír. Így tekintheti át a tanár tanulóinak ez irányú ismeretterjedelmét. Ismerteti az általa adott kérdéseket és a válaszok feldolgozásának módját.

Az 1940. évi 2. számban folytatja és befejezi cikkét *Szemes Gábor*, képekben is részletesen ismertetve a jászberényi tanítóképző, illetve liceumnak a gyakorlati életre való nevelés terén kifejtett működését. Ezekben a területeken a munkáltatás, cselekedtetés a fő módszeres eljárás.

Pfalz György a formailag szép, mutatós írásról szól nagy alaposítással „A látható beszédre nevelés fonákságai“ címen. A látható, vagy olvasható beszéd vezetése az ez irányban is szakképzett rajztanárokra bízandó és a füzetek megválasztásába minden tárgy keretében legyen beleszólása.

A Gyermekek és az Ifjúság. XXXI. évfolyam 1. szám. *Barcza Erika* ismerteti „A szemléleten alapuló vizuális formaelemzési vizsgálatokat középiskolás tanulókon“. Alapja egy egyenes vonaldarabokból összeállított szabályos, szimmetrikus figura, amelyből a tanulóknak az ebben meglátható részletábrák minél nagyobb számát kell megállapítaniok lerajzolással. A vizsgálatok célja egyrészt az volt, hogy mely adottságok, képességek szükségessé ehhez a munkához, másrészt melyek azok a pályák, ahol ilyen kiemelő gondolkodási módra van szükség. Ajánlatos ez a formalátási teszt a középiskola IV. osztálya után, amikor el kell dönteni, vajjon az V. osztályban folytassa-e tanulmányait a tanuló, vagy pedig olyan szakiskolába menjen, amelyben a geometria fontos és lényeges tantárgy. Épenígy igen hasznos a díszítő, szobafestő, üvegfestő, stukkaturá készítő, tapétás, bőröndös, esztergályos, szabó, nyomdász, szobrász, faszobrász, litografus, asztalos és kőfaragó mesterséget választó gyermekek erre alkalmas, vagy alkalmatlan voltának megállapításakor.

Szendrei Miklósné cikke „Történelmi korok ábrázolása képekben“ bemutatja, hogy az egyes korokat kiváló íróink értékes műveiből vett személyekkel hozhatjuk közelebb tanítványainkhoz. Ezt a célt szolgálja Vicsay Iajos kartársunknak nemrégben megjelent történelmi olvasókönyve a polgári iskolák részére.

Schmidt Ferenc „A mai leány“ címen ismerteti a 18–20 éves leányok felfogását a fiúkról, 1566 leány írásbeli felelete alapján.

Irodalmi ismertetőjében a folyóirat bírálja Szántó Lőrinc kartársunknak „A nevelő fogalmazástanítás alapvonalai“ című munkáját. Az ismertetés után megállapítja, hogy a munka gyermektanulmányi szempontból is felbecsülhetetlen értékű. Szerzője a hazai és külföldi ezirányú irodalomnak kitűnő ismerője, kiváló elméleti és gyakorlati mestere a tanításnak.

Matzkó Gyula.

Kiadványunk jelen száma: 90 oldal. A f. tanévi előfizetési összeg az Angol-Magyar Bank Rt. szegedi fiók, Szeged: 26.228 sz. csekkzámlájára küldendő be.

Ablaka György könyvnyomdája Szeged, Kálvária-u. 14. Telefon: 10-84.